

Datum 2019-03-12
Reg.nr 411-00084-18

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Nils Olsson
08-563 088 40
nils.olsson@uka.se

Rektorer vid berörda lärosäten

Utvärdering av utbildning på forskarnivå inom litteraturvetenskap

Beslut

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) beslutar att ge följande samlade omdöme för utbildningar på forskarnivå som leder till licentiat- och doktorsexamen inom litteraturvetenskap.

Göteborgs universitet

Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Karlstads universitet

Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Linnéuniversitetet

Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Lunds universitet

Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Stockholms universitet

Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Södertörns högskola

Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Umeå universitet

Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Uppsala universitet

Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Örebro universitet

Humanistiska studier med inriktning litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen, hög kvalitet

Utbildningar med det samlade omdömet *hög kvalitet* uppfyller kvalitetskraven för högre utbildning på forskarnivå. Utbildningar med det samlade omdömet *ifrågasatt kvalitet* uppfyller inte kvalitetskraven för högre utbildning på forskarnivå.

Ärendets hantering

UKÄ har i enlighet med regeringens uppdrag genomfört en nationell utvärdering av utbildningar som leder till licentiat- och doktorsexamen inom litteraturvetenskap. I de fall lärosätet ger både licentiat- och doktorsexamen i litteraturvetenskap har dessa utvärderats som en enhet. Utvärderingen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100). Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning (*Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning. Redovisning av ett regeringsuppdrag, Rapport 2016:15*).

För granskningen av berörda utbildningar har UKÄ efter ett nomineringsförfarande utsett en bedömargrupp bestående av ämnessakkunniga, doktorandrepresentanter och arbetslivsföreträdare. Bedömarna har inte deltagit i beredning eller bedömning av utbildningar vid lärosäten där de uppgett jäv. En förteckning över bedömare och jävsförhållanden framgår av bilaga 2 i bedömargruppens yttrande.

De underlag som ligger till grund för bedömningen framgår av bilaga 3 i bedömargruppens yttrande. Utifrån underlagen har bedömargruppen redovisat en bedömning med vidhängande motivering av respektive utbildnings kvalitet utifrån nedanstående bedömningsområden (se bedömargruppens yttrande, bilaga 1).

- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- doktorandperspektiv
- arbetsliv och samverkan

I bedömargruppens yttrande ges även ett förslag till samlat omdöme för respektive utbildning.

UKÄ har innan detta beslut fattats skickat bedömargruppens preliminära yttranden till respektive lärosäte på delning, för att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. De svar som lärosätena inkom med framgår av bilaga 4. Bedömargruppen har tagit del av lärosätenas svar, och i de fall där det bedömts vara relevant har ändringar gjorts i yttrandena.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Med utgångspunkt i bedömargruppens förslag ger UKÄ respektive utbildning det samlade omdömet *hög kvalitet* eller *ifrågasatt kvalitet*. Det samlade omdömet ifrågasatt kvalitet innebär att UKÄ ifrågasätter lärosätets tillstånd att utfärda licentiat- och doktorsexamen inom forskarutbildningsämnet och att UKÄ efter uppföljning kommer att ta ställning till om tillstånd att utfärda dessa examina bör dras in. (För närmare information, se *Vägledning för utvärdering av utbildning på forskarnivå*, Universitetskanslersämbetet 2018).

UKÄ:s samlade omdöme för respektive utbildning och lärosäte redovisas i bilaga 1.

Beslut i detta ärende har tagits av generaldirektören Anders Söderholm efter föredragning av utredaren Nils Olsson i närvaro av biträdande avdelningschef Lisa Jämtsved Lundmark och strategi- och planeringsansvarige Per Westman.

Anders Söderholm

Nils Olsson

Kopia till:
Bedömagruppen

Bilaga 1: Samlat omdöme

Göteborgs universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Göteborgs universitet	Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen	A-2018-02-4422	Hög kvalitet
Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. "Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet. Forskarutbildningen vid lärosätet håller hög kvalitet. Ämnets samlade handledarkår uppvisar hög vetenskaplig kompetens och handledarnas forskaraktivitet framstår som mycket god. Seminarie- och forskningsmiljön inom institutionen är rik och varierad och det finns en välfungerande samverkan med nätverk och institutioner både nationellt och internationellt. Överlag präglas utbudet av flexibilitet och kursanpassning till doktorandens behov. Bedömargruppen finner viljan att hålla fast vid en litteraturhistorisk grund på kursbasis mycket välmotiverad. Det skapar, tillsammans med den mångskiftande seminarieverksamheten vid institutionen möjligheter för doktoranderna att skaffa bred kunskap och förståelse inom ämnet både teoretiskt och metodiskt och ger historiska överblickar som är till gagn för forskarutbildningens och miljöns kvalitet som helhet. Examensmålen för färdighet och förmåga säkerställs genom doktorandkurser och seminariediskussioner inom olika seminarieserier samt framläggingsseminariet för doktorander i ämnet. Från 2019 har doktoranderna möjlighet att välja en kurs med namnet Etik för humanister som ligger på fakultetsnivå, något som bedömargruppen ser som positivt. Genomgripande mål för de obligatoriska kurserna är att utveckla doktorandens förmåga till självständighet och kritisk blick, vilket i sig inbegriper förmåga till forskningsetiska bedömningar samt insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används. Den starka tradition av genusteoretisk forskning som finns inom ämnet, exempelvis inom handledarkollektivet har medverkat till att jämställdhetsperspektivet förankrats i forskarutbildningskurser som till exempel berör metod, teori och litteraturhistorieskrivning och på seminarier. Den individuella studieplanen uppdateras varje år och fungerar som ett instrumentellt verktyg för både överblick och kontinuerlig uppföljning av hur utbildningen genomförs. En nyligen införd mittavstämning som genomförs med en grupp forskningsansvariga tillsammans med handledare och doktorander fungerar som en kontrollstation av utbildningens progression. Doktorandernas möjlighet att delta aktivt i utbildningens utformning är god. Så har en utvärdering av doktorandföreningen om seminariernas styrning resulterat i en kurs. Ombyggnadsarbeten av institutionens lokaler har påverkat doktorandernas arbets- och psykosociala miljö, och stresshantering			

är en viktig utvecklingsfråga för ämnet och institutionen.

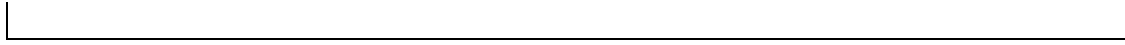
Förberedelser för arbetslivet sker främst genom karriärstödande planeringssamtal, särskilt i avhandlingsarbetets slutskede mellan handledare och doktorand. Det finns en obligatorisk pedagogisk baskurs och varje år ordnas ett ämnesgemensamt seminarium för projektansökningar där doktorander kan delta. Samverkan med yrkesverksamma alumner utanför akademien är mindre vanligt och bedömargruppen vill uppmuntra till att utveckla den möjligheten."

Karlstads universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Karlstads universitet Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. "Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet. Forskarutbildningen i ämnet vid lärosätet är liten, men på de flesta områden välfungerande. Ett utvecklingsområde gäller hur man ska hantera frågan om den kritiska massan, i den händelse antalet doktorander skulle minska.Handledningssituationen och samarbetet mellan doktorander och handledare förefaller fungera väl. Doktoranderna får ett brett litteraturhistoriskt, teoretiskt och metodologiskt kunnande genom kurser både vid lärosätet och nationellt. Vad gäller examensmålen som rör färdighet och förmåga erbjuds doktoranderna en förberedande högskolepedagogisk kurs. Doktoranderna ges redan från början inte bara möjlighet att undervisa, utan också att handleda. Därför tränas de i hög grad både i att muntligt och skriftligt förmedla sin forskning, och i att stödja andras lärande. Varje doktorand håller dels ett halvtidsseminarium, dels ett slutseminarium med inbjudna externa opponenter. Vid halvtidsseminariet står avhandlingens tema och material, relationen till tidigare forskning, teoretiska ramar och metod i fokus, medan vid slutseminariet diskuteras den färdiga avhandlingen. Dessutom har flera av doktoranderna haft möjlighet att presentera sina avhandlingsprojekt vid internationella och nationella konferenser. Vad gäller kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt så sker inget specifikt, systematiskt arbete med frågan, utan dessa behov anses tillgodosedda genom avhandlingsskrivande, handledning, seminariedeltagande och kursläsning där doktoranderna har dessa faktorer för ögonen. Det förefaller alltså inte genomföras några riktade insatser för att säkerställa måluppfyllelse på den här punkten, men den kan likväl antas vara uppfylld genom de övriga insatser för att kontrollera den vetenskapliga kvaliteten som genomförs. Arbetet med jämställdhetsintegrering visas i form av arbete med litteraturlistor och rekryteringar av personal. Det finns ett jämställdhetsråd. Arbetet med jämställdhetsintegrering är ett utvecklingsområde anser bedömargruppen. Bedömargruppen finner att utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination bevakas på ett tillfredsställande sätt. Utbildningen innehåller halvvägs- och slutseminarium med externa granskare. Dessutom innebär de obligatoriska seminarierna möjligheter till att systematiskt följa upp doktorandens arbete. Fakulteten har dessutom som mål att göra en utvärdering vart tredje år med uppföljning av de forskarstuderande. Doktoranderna engageras i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande i den meningen att de själva erbjuds att bedriva undervisning och genom att de är representerade i de beslutande organen på samtliga nivåer. Forskarutbildningens samverkan med det omgivande samhället utanför akademien, framstår som särskilt angeläget att beakta."	Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen	A-2018-02-4423	Hög kvalitet

Datum
2019-03-12

Reg.nr
411-00084-18

Linnéuniversitetet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Linnéuniversitetet	Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen	A-2018-02-4424	Hög kvalitet
Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. "Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet. Lärarkapaciteten står i proportion till utbildningens omfattning, undervisning och examination. Den kritiska massan av aktiva (och potentiella) handledare är tillräcklig. Kvaliteten och omfattningen på forskningen i miljön är mycket god. Satsningen på profilerade områden knutna till spetsforskningscentrum med hög grad av internationalisering borgar för hög vetenskaplig kvalitet som inverkar gynnsamt på forskarutbildningen. Men en fråga som väcks är om denna starka profilering kan få negativa konsekvenser för ämnesidentiteten och den samlade miljöns bredd. Lärosätet argumenterar samtidigt nyanserat för den valda modellen och påtalar att fördelarna kraftigt överväger. Bedömargruppen ser ändå bristen på litteraturhistoriska kurser som ett utvecklingsområde, eftersom de spelar en central roll för ämnets identitet och bredd, men också för att litteraturvetenskap som undervisningsämne har just en stark litteraturhistorisk prägel. Utbildningen säkerställer genom tydliga rutiner och kontrollstationer att doktoranderna kan bedriva sina forskarstudier inom givna tidsramar. Doktoranderna har genom seminarier och deltagande i både nationella och internationella nätverk rika möjligheter att träna sin förmåga att presentera och diskutera sin forskning. Genom att delta aktivt i seminarier, opponera på kollegers arbeten och undervisa kan doktoranderna bidra till att stödja andras lärande. Examensmålet värderingsförmåga och förhållningssätt säkras, utöver en vetenskapsteoretisk kurs, enligt självvärderingen kontinuerligt genom utbildningen. Här hade det varit önskvärt med konkreta exempel, och ett tydligare ramverk för detta examensmål är ett utvecklingsområde. Även den skeva könsammansättningen för huvudhandledarna är ett utvecklingsområde. När det gäller uppföljning, åtgärder och återkoppling har utbildningen goda och välfungerande rutiner för antagning, hantering av den individuella studieplanen, kontroll och uppföljning av aktivitetsgrad, kursgivning, obligatoriska seminarier och disputation. Doktoranderna är inkluderade både i de befintliga akademiska miljöerna och sammanhangen samt representerade i de organ som berör deras forskarutbildning. Den fysiska och psykosociala arbetsmiljön förefaller vara god. Doktoranderna har egen arbetsplats och tillgång till nödvändig infrastruktur. Doktoranderna får särskilt genom undervisning och annan institutionstjänstgöring en beredskap för en kommande akademisk karriär. Tydliga strategier för att förbereda doktoranderna för ett arbete utanför akademien saknas och är ett utvecklingsområde."			

Lunds universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Lunds universitet Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. "Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet. Den litteraturvetenskapliga forskarutbildningen vid lärosätet håller hög kvalitet och framstår som välfungerande inom de flesta parametrar. Den samlade handledarkompetensen är mycket god och täcker ett avsevärt forskningsspektrum som korresponderar med doktorandernas avhandlingsprojekt. I det livaktiga forskarseminariet deltar både doktorander och seniora forskare. Antalet doktorander begränsas däremot genom rådande antagningssituation inom institutionen Språk-och litteraturcentrum, och bedömargruppen vill gärna understryka vikten av tydlig strategisk planering inom institutionen som helhet. Den litteraturvetenskapliga forskningsmiljön framstår som dynamisk och stimulerande, med flera typer av seminarier och en livlig internationell samverkan som de flesta doktorander har fått erfarenhet av. Utformningen av kurser ger rika möjligheter till att bredda kunskapsperspektiven på forskarutbildningsämnet och djupförståelsen av dess grundfrågor. Kurser har utarbetats i samverkan med doktoranderna. Doktoranderna erbjuds att undervisa, men för närvarande gäller detta bara nätundervisning. Doktorandernas möjligheter att undervisa bedöms därför som ett utvecklingsområde. Att doktoranderna övas i intellektuell självständighet är avgörande i utbildningen. Det ges ingen kurs i forskningsetik vid institutionen, men en introduktionskurs som är obligatorisk för samtliga doktorander inom fakulteten innehåller moment i vetenskapsteori och redlighet i forskningen samt vetenskapens samhällseliga betydelse. Könsfördelningen bland doktoranderna är inte helt tillfredsställande med en övervikt för män och bedömargruppen vill uppmuntra till fortsatt undersökning av förutsättningarna vid antagning till forskarutbildningen. Dialogen mellan doktorander och handledare förs påfallande aktivt genom forskarutbildningen och dokumenteras kontinuerligt, vilket visar klar stabilitet i utbildningen. Genomströmningen håller också en god och jämn nivå. Den fortlöpande dialogen med handledarna och noggrann planering och uppföljning av studierna med hjälp av den individuella studieplanen spelar här en central roll. Doktorandernas möjligheter till inflytande på både utbildningens och den sociala situationens utformning kan betraktas som mycket goda. Bedömargruppen vill framhålla vikten av dokumentation av arbetslivsfrämjande åtgärder i den individuella studieplanen. Seminarier ges om forskningsansökningar, alumner har knutits till institutionen och det ges möjligheter utveckla nya kontaktnät i förberedelsen för arbetslivet efter disputationen. En högskolepedagogisk kurs ger poäng inom utbildningen. Förberedelser för verksamhet utanför akademien förekommer om än sparsamt, men projekt har påbörjats genom samverkan med gymnasieskolan, vilket bedömargruppen ser som positivt. Doktorandernas möjligheter	Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen	A-2018-02-4425	Hög kvalitet

att undervisa bedöms vara ett utvecklingsområde."

Stockholms universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Stockholms universitet	Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen	A-2018-02-4426	Hög kvalitet
Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. "Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet. Inom ämnet finns överlag en god forskarutbildningsmiljö med många välmeriterade handledare och en stor doktorandgrupp som dessutom ingår i ett tvärvetenskapligt sammanhang. Ämnets lärare och forskare är aktiva i vetenskapssamhället och ägnar sig åt ämnen och frågeställningar med både svensk och internationell räckvidd, och de publicerar sig också brett både nationellt och internationellt. Ämnets forskare och handledare ingår i olika nationella och internationella nätverk som doktoranderna ofta också får tillgång till. Ett utvecklingsområde är att stärka de seniora forskarnas medverkan i det högre seminariet. Den stora valfriheten i kursupplägg framhålls i självvärderingen som föredömlig, men här kan bedömargruppen också se potentiella baksidor. Doktoranderna läser i praktiken ganska olika utbildningar, vilket i sin tur kan göra det svårt att säkra måluppfyllelse och progression vad gäller kunskap och förståelse samt konsekvensen i återkopplingen. Framför allt är avsaknaden av obligatoriska historiska kurser och genusperspektiv oroande. Bedömargruppen ser det dock som positivt att en obligatorisk teori- och metodkurs håller på att utarbetas. Övriga examensmål bedöms säkras tillfredsställande. Doktorander som undervisar ska ha genomgått en introducerande högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande. När doktoranden först börjar undervisa tilldelas denne en mentor och får också en extra timresurs, något som bedömargruppen vill lyfta fram som ett gott exempel. Det finns ett rikt utbud av kurser, seminarier och andra forum där genus och jämställdhetsfrågor diskuteras. Dessa är förvisso inte obligatoriska, men vittnar om en medvetenhet om dessa frågor betydelse, och om att man arbetar kontinuerligt och på ett innehållsligt plan med dem. Den aktiva användningen av en individuell studieplan för att följa upp och säkra progressionen i doktorandernas arbete utgör ett gott exempel, även om planen kunde innehålla mer reflekterande partier och ha konkret koppling till examensmålen. Doktoranderna förefaller ha goda möjligheter att påverka sin utbildning. Men den stora valfriheten när det gäller kursupplägg och var arbetet bedrivs kan också splittra miljön och minska den kritiska massan som är nödvändig exempelvis vid seminarier. Den förhållandevis ringa graden av styrning kan i kombination med det stora utbudet av aktiviteter bidra till stress. Vidare menar bedömargruppen att en doktorandrepresentant i handledarkollegiet kan övervägas. I självvärderingen nämns flera konkreta exempel på hur man arbetat med sjukskrivningsproblematiken, vilket bedömargruppen ser som positivt. Doktoranderna har tillfälle att träna sin kompetens för ett arbetsliv inom akademien genom deltagande i högre seminarier, ett rikligt internationellt utbyte, expenser för konferensdeltagande, speciella			

workshoppar och seminarier för att öva kompetenser vid sidan av själva avhandlingsskrivandet. Det finns incitament i miljön för att bidra till kultursektorn och det finns också en informatör som hjälper till i detta avseende.

Två utvecklingsområden som bedömargruppen identifierat är att ta ett samlat grepp om hur alumners erfarenheter från arbetslivet tas tillvara och hur förberedelser för ett arbetsliv utanför akademien kan bli ett genomtänkt inslag i forskarutbildningen."

Södertörns högskola

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Södertörns högskola	Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen	A-2018-02-4427	Hög kvalitet
Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. "Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet. Ämnesmiljön vid lärosätet är liten, men antalet handledare och lärare och deras sammanlagda kompetens verkar vara adekvat i relation till antalet doktorander och forskarutbildningens huvudsakliga profil, särskilt med tanke på förestående nyanställningar. Forskarutbildningsmiljön framstår som gedigen och dynamisk, där doktoranderna får tillgång till starka tvärvetenskapliga sammanhang med välmeriterade handledare. Det genomarbetade sättet att uppmuntra forskningsvistelse utomlands och populärvetenskaplig publicering är goda exempel. Ett utvecklingsområde är ytterligare utbyggnad av kontakterna med litteraturvetenskapliga ämnesmiljöer, en eller flera, för att utbyta erfarenheter och eventuellt utbildningsinslag. Examensmål som rör färdigheter och förmågor hanteras på ett tillfredsställande sätt. Ett gott exempel är praxis vid slutfasen, då doktoranden vid en spikningsceremoni ger en muntlig populärvetenskaplig presentation av sin avhandling och skriver en artikel som publiceras på högskolans webbplats. Examensmål som rör värderingsförmåga och förhållningssätt hanteras på ett tillfredsställande sätt. Enligt lärosätet kan det finnas anledning att skärpa formuleringarna om redlighet och etik i den allmänna studieplanen och att införa fler obligatoriska eller examinerande moment om detta i forskarutbildningen, vilket bedömargruppen uppmuntrar. Området erbjuder en välorganiserad trestegsmodell på väg mot färdig avhandling, med plan-, halvtids- och slutseminarium plus en särskilt utsedd bedömargrupp inför disputation. Ett gott exempel är praxis vid slutfasen, där doktoranden vid en spikningsceremoni ger en muntlig populärvetenskaplig presentation av sin avhandling och skriver en artikel som publiceras på högskolans webbplats. Lärosätet arbetar aktivt med jämställdhetsintegrering, och ämnets vetenskapliga profilering mot genus- och likabehandlingsperspektiv innebär att kompetenser och erfarenheter kan tas tillvara både inom utbildningens olika nivåer och i rekryterings- och arbetsmiljöarbetet. Doktoranderna har goda möjligheter att påverka sin utbildning, och förväntas också ta ett stort eget ansvar. Här ser bedömargruppen, trots en väl utarbetad administrativ infrastruktur och en hög pedagogisk ambitionsnivå, ett behov av större systematik och styrning, vilket kan öka ämnestillhörigheten och minska risken för splittring och stress. Inga doktorander har ännu examinerats inom ramen för den nuvarande forskarutbildningen, så det är svårt att bedöma deras möjligheter att konkurrera på arbetsmarknaden. Men även om miljön ger många möjligheter till samverkan, menar bedömargruppen att man inom ämnet bör arbeta mer systematiskt med utbildningsinslag som förbereder inför ett fortsatt arbetsliv. Ett gott exempel är dock användningen av den individuella studieplanen för planering av aktiviteter i och utanför högskolan. Ett annat utvecklingsområde är en systematisering av alumnkontakter och utbyggd samverkan med			

arbetslivsföreträdare på kurs- och seminarienivå. Detta förefaller särskilt viktigt när ämnesmiljön är så pass liten och doktoranderna i ämnet är så få."

Umeå universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Umeå universitet	Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen	A-2018-02-4428	Hög kvalitet
Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. "Forskarutbildningen i ämnet vid lärosätet håller enligt bedömargruppens sammanvägda bedömning hög kvalitet vad gäller samtliga bedömningsgrunder. Liksom vid många andra lärosäten är doktorandpopulationen liten, men inom ämnet har man genomfört ett gediget arbete för att säkerställa utbildningens kvalitet med hänsyn till denna omständighet. Det systematiska arbetet med både forskarskolorna och det internationella regionala samarbetet är starkt bidragande orsaker till att det finns en fungerande forskarutbildning trots en mindre miljö. Inom ämnet värnar man på ett föredömligt sätt om det litteraturhistoriska inslaget i det obligatoriska kurspaketet, vilket säkrar bredden i kunskapsmålet. Övriga examensmål säkras också. Det ämnesinterna arbetet med handledning och seminarier och de individuella studieplanerna vittnar om ett genomtänkt förhållningssätt. Inom ämnet förefaller man arbeta aktivt med jämställdhetsintegrering, både inom kollegiet och på kursnivå. Forskarutbildningen inrymmer flera uppföljande stationer såsom seminarieventilering och mitt- och slutseminarium. Doktoranderna vid lärosätet förefaller ha goda möjligheter att påverka sin utbildning och att kommunicera med ledningen och övriga kolleger. Stress och sjukskrivningar kräver dock, anser bedömarna, fortsatt uppmärksamhet på doktorandernas arbetssituation och hälsa. Vad gäller anknytningen till arbetslivet finns ett systematiskt och välstrukturerat arbete."			

Uppsala universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Uppsala universitet	Litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen	A-2018-02-4429	Hög kvalitet
Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. "Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet Forskarutbildningen i Uppsala är stor och välfungerande med välmeriterade handledare och en god forskningsbredd. I en miljö med en förhållandevis stor doktorandgrupp är det dock lätt att ta en sammanhållen miljö för given. Eftersom flera anställda bor på annan ort är den kritiska massan vad gäller antalet forskare i ämnet potentiellt sårbar. Den obligatoriska närvaron på arbetsplatsen under seminariedagar och det obligatoriska deltagandet i särskilda poänggivande seminariekurser förefaller vara konstruktiva sätt att lösa problemet, samtidigt som ett sådant upplägg ställer särskilda krav på uppföljning och fortlöpande kvalitetsdialog. Här, liksom när det gäller organiseringen av seminarieverksamheten, vill bedömargruppen uppmuntra ett fortsatt utvecklingsarbete i dialog med doktoranderna. För att ytterligare stärka internationaliseringen vill bedömargruppen även uppmuntra till ett utvecklat stöd för att öka doktorandernas möjligheter att planera eventuella forskningsvistelser utomlands. Bedömargruppen frågar sig hur bredden i examensmålet kunskap och förståelse säkras utan obligatoriska litteraturhistoriska kurser och rekommenderar en översyn. Ämnet uppvisar överlag väl utarbetade rutiner för uppföljning, men man påtalar bland annat behovet av att säkra återkopplingen av kursutvärderingarna, ett utvecklingsarbete som bedömargruppen stödjer. Bedömargruppen vill också uppmuntra institutionens strävan efter att ytterligare stärka jämställdhetsperspektivet i undervisningen. Bedömargruppen får intrycket att de organisatoriska ramarna kring jämställdhetsarbetet och kompetensen bland många av de anställda är tydliga, men att uppföljningen behöver stärkas. Doktoranderna är uppenbarligen aktiva när det gäller att påverka sin utbildning, och dialogen med ämnesledningen framstår som god. Samtidigt ställs höga krav på att doktoranderna tar ett stort eget ansvar för sin utbildning och arbetssituation, och många upplever uppenbarligen stress. Ett gott exempel är lärosätets insiktsfulla resonemang kring doktorandernas svårigheter att uppnå en balans i utbildningens olika delar i relation till undervisning, konferensdeltagande och publicering. Bedömargruppen vill uppmuntra till fortsatt bevakning av denna komplicerade fråga. Även samverkan förefaller fungera väl på institutionsnivån, och doktoranderna får rika möjligheter till kontaktytor i och utanför akademien. Ett gott exempel är den särskilda arbetsgrupp för samverkan som bildats för att bevaka och stärka området. Någon direkt systematik för arbetslivsanknytningen framträder emellertid inte i underlaget, så ett utvecklingsområde är en ökad planering av hur och när i utbildningen arbetslivsrelaterade inslag och erfarenheter tas tillvara."			

Örebro universitet

Lärosäte	Forskarutbildningsämne	ID-nr	Samlat omdöme
Örebro universitet Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. "Sammantaget visar underlagen att utbildningen håller hög kvalitet. Forskarutbildningen i litteraturvetenskap vid lärosätet är liten. År 2018 fanns två doktorander och ett handledarkollegium med en professor och tre docenter. Forskarutbildningen i litteraturvetenskap är en del av forskningsprogrammet Humanistiska studier, som innehåller ett brett utbud av ämnen inom humaniora, och doktoranderna ingår i två tvärvetenskapliga forskargrupper. Doktoranderna har via handledare tillgång till ett antal internationella forskningsgemenskaper. Generellt befinner sig forskarutbildningen i litteraturvetenskap med sin "kritisk massa"-problematik i ett dilemma mellan å ena sidan en specialisering med ett fåtal doktorander i litteraturvetenskap och å andra sidan en bred, men mindre akademiskt djupgående, tvärvetenskaplig forskargrupp. Doktoranderna är uppmärksamma på detta problem och efterlyser mer struktur i forskarutbildningen och ett förtydligande av relationen mellan litteraturforskning och ett brett humanistiskt forskningsområde. Doktoranderna är produktiva. Den individuella studieplanen används på ett fruktbart sätt för att planera och utvärdera avhandlingsarbetet. Doktorander från lärosätet har haft möjlighet att presentera sina avhandlingar som work in progress på ett antal internationella konferenser vilket befrämjar färdigheter och förmågor. Det framgår av självvärderingen att den tvärvetenskapliga och breda forskargruppens styrka är att man får större möjlighet att diskutera etiska dilemman av olika slag. Det gäller till exempel allmänna frågor om god forskningsetik i form av författarrättigheter, materialhantering, citering och publikationsetik. Analys och uppföljningar bör fortsätta göras utifrån jämställdhetsperspektivet. Doktoranderna vid lärosätet har i allmänhet goda möjligheter att spela en aktiv roll i utformningen av forskarutbildningen. Det framgår dock av intervjuerna att de inte har varit delaktiga i självvärderingen och att de har litet inflytande på kursrevideringar. Det finns planerade inslag för karriärplanering för doktoranderna. Doktoranderna får dessutom nationella och internationella nätverk under loppet av sin forskarutbildning. Möjligheten att gå högskolepedagogiska kurser och att undervisa är goda, vilket är gynnsamt för doktoranderna ur ett arbetslivsperspektiv. De senaste årens doktorander inom ämnet har etablerat sig väl i den akademiska världen. Ett utvecklingsområde är doktorandernas karriärmöjligheter även utanför akademien."	Humanistiska studier med inriktning litteraturvetenskap - licentiat- och doktorsexamen	A-2018-02-4432	Hög kvalitet